

Авіабудівник України

WWW.UKRPROFAVIA.ORG.UA

ГАЗЕТА ПРОФЕСІЙНОЇ СПІЛКИ АВІАБУДІВНИКІВ УКРАЇНИ

№ 21 (328), листопад 2020 року

Попри бюрократичний супротив, Урядовий комітет ухвалив рішення винести на розгляд Кабінету Міністрів України проєкт розпорядження про передачу авіабудівних підприємств в управління Мінстратегпрому з ДК «Укроборонпром»

13 листопада відбулося засідання Урядового комітету з питань національної безпеки і оборони, стратегічних галузей промисловості, паливно-енергетичного комплексу та інфраструктури під головуванням Віце-прем'єр-міністра України — Міністра з питань стратегічних галузей промисловості **Олега Уруського**.

Під час засідання комітету було розглянуто питання виключення ДП «Завод 410ЦА», ХДАВП, ДП «Антонов», ДП «Івченко-Прогрес», ДП «ХМЗ «ФЕД», ДП «ХАКБ» зі складу ДК «Укроборонпром» та передачу їх в сферу управління Мінстратегпрому.

Питання вже розглядають вдруге, оскільки низка міністерств з формальних ознак де-факто блокує розгляд Урядом цього важливого документу. Зокрема, мова йде про Міністерство економіки та Міністерство фінансів.

Реформи в країні, ініційовані Президентом України та Прем'єр-міністром, і направлені на розвиток промисловості і економіки країни, процедурно стримуються.

Країна знаходиться у дуже критичному стані. Економіці України потрібна швидка допомога. А замість цього маємо гальмування. Коли згадані підприємства передавали в управління ДК «Укроборонпром» ніхто не аналізував, який це дасть економічний ефект, яку користь держава і кожний громадянин України від цього отримає.

Якщо писати дуже стисло, то за час перебування згаданих під-

приємств в складі ДК «Укроборонпром»:

— вперше за багато років утворилася заборгованість із виплати заробітної плати на ДП «Завод 410 ЦА», відбувається відтік високопрофесійних кадрів;

— заборгованість із виплати заробітної плати на ХДАВП зросла із 47,4 млн. до 241,7 млн; підприємство з кризового стану не було виведено;

— на ДП «Антонов» за п'ять років перебування в ДК «Укроборонпром» змінився 6 керівник, жодного серійного літака не було випущено. У той же час за період 70 років підприємством керувало лише 3 керівники, при яких випускалися літаки. Підприємство доведено до кадрової кризи. Існує загроза соціального вибуху як наслідок нерезультативних дій вищого керівництва;

— ДП «ХМЗ «ФЕД» наразі входить у період режиму роботи у неповний робочий час, ситу-

ація із замовленнями теж критична.

Не створивши жодних умов для розвитку державних авіабудівних підприємств, ДК «Укроборонпром» разом з тим, регулярно отримував і отримує від них чималі внески на своє утримання.

Останні події навколо ДП «Антонов» засвідчили: трудовий колектив всесвітньовідомого стратегічного підприємства поставили перед фактом.

По суті плану знищення авіабудівних підприємств країни на заваді стало Мінстратегпром, яке вирішило утворити авіабудівний холдинг (до речі, на реалізацію Рішення Першого Всеукраїнського з'їзду авіабудівників) і відповідно ініціювало виведення підприємств зі складу концерну. Але функціонери Мінекономіки та Мінфіну продовжують блокувати це рішення.

Наразі обурення критичною ситуацією на підприємствах різ-

ко зростає. Людей від жорстких акцій протесту під Укроборонпромом, Мінекономіки та Мінфіном стримують лише карантинні заходи, оголошені Урядом.

А тому це рішення Мінстратегпрому вірне без сумніву, хоча дещо запізніле, адже його потрібно було ухвалити як мінімум кілька років назад. Шкода, що країна і галузь втратили так багато часу, щоб переконатися, що новоявлені «експерти» насправді такими не є, а потрібно було дослухатися до думки справжніх експертів, за якими стоять конкретні виробничі справи і мільярди податки до бюджетів всіх рівнів з реалізованої продукції.

Маємо консолідувати всі свої зусилля для того аби врятувати нашу перлину — авіабудівні підприємства а, в результаті, ВСЮ ще працюючу і найбільшу в машинобудівному і оборонно-промисловому комплексах галузь. **AV**

Відбулося чергове засідання Президії ЦК ПАУ

11 листопада 2020 року в онлайн-режимі відбулося чергове засідання Президії Центрального Комітету Профспілки авіабудівників України. Вів засідання Голова ПАУ **Ярема Жугаєвич**.

Серед питань, які були розглянуті під час Президії ЦК ПАУ — скликання позапланового засідання ЦК ПАУ, затвердження постанов Президії ЦК ПАУ, при-

йнятих шляхом опитувального голосування, обмін інформацією щодо поточного стану на підприємствах, щодо ходу укладення Галузевої Угоди на наступний період, процесу реєстрації змін до Статуту ПАУ, затверджених на минулому засіданні ЦК ПАУ та інші.

Позапланове засідання ЦК ПАУ відбудеться **10 грудня 2020 року**, в онлайн-режимі. **AV**

Концепцію затверджено! Наступною має стати Програма розвитку галузі!

Кабінет Міністрів України **12 листопада** Концепцію Державної цільової науково-технічної програми розвитку авіаційної промисловості на 2021–2030 роки. При цьому Мінстратегпром визначено державним замовником програми. Проєкт Програми Мінстратегпром має подати на затвердження до Уряду протягом 3 місяців.

Редакція газети попросила Голову ПАУ **Ярему Жугаєвича** прокоментувати цю подію.

— **Як в цілому оцінюєте схвалену Кабміном 9 листопада Концепцію.**

Позитивно, тим більше, що я являюсь членом Робочої групи по її підготовці.

Схвалення Концепції, а перед нею Стратегії, виводить процедурно на фінішну пряму розробку і затвердження довгоочікуваної Державної цільової науково-технічної програми розвитку авіаційної промисловості на 2021–2030 роки (далі — Програма).

Хоча зміст Концепції має здебільшого методологічний характер.

Віце-прем'єр-міністр Олег Уруський підтримує соціальний діалог з профспілками

12 листопада відбулася робоча зустріч керівництва Федерації профспілок України, галузевих профспілок виробничої сфери з Віце-прем'єр-міністром України — Міністром з питань стратегічних галузей промисловості України **Олегом Уруським**.

В діловій та конструктивній дискусії з профспілкової сторони взяли участь Голова Федерації профспілок України **Григорій Осовий**, заступник Голови ФПУ **Олександр Шубін**, Голова Профспілки авіабудівників України **Ярема Жугаєвич**, керівники промислових профспілок, а також Об'єднання профспілок Харківської області.

Крім **Олега Уруського** від Мінстратегпрому участь у зустрічі взяв заступник Міністра з питань стратегічних галузей промисловості України **Віталій Немілюстий**.

Олег Уруський ознайомив учасників заходу із ходом становлення новоствореного Міністерства з питань стратегічних галузей промисловості, кроками, що здійснюються в напрямку реформування оборонної промисловості країни, стимулювання виробництва та захисту вітчизняного виробника. Також він проінформував щодо нормативно-правових актів, які підготовлені до розгляду на засіданні Уряду та над якими сьогодні працює Міністерство.

Віце-прем'єр-міністр підкреслив, що Мінстратегпром є партнером профспілок і зацікавлене у плідній співпраці задля соціально-економічного розвитку країни. Він також наголосив, що має чітке переконання, що Україна має бути міцною, промислово розвинутою країною, де потужним є як державний, так і приватний сектори економіки.

Представники галузевих профспілок в свою чергу ознайомили з поточною ситуацією на підпри-

ємствах та існуючими проблемами. Акцентували увагу на необхідності державної підтримки української промисловості в умовах пандемії, а також виведення вітчизняних виробників на конкурентоспроможний рівень. Також керівники профспілок надали власні пропозиції щодо соціально-економічного розвитку, які будуть враховані в подальшій роботі Міністерства.

Як зазначив Голова ФПУ **Григорій Осовий**, профспілки зацікавлені у розвитку та поглибленні соціального діалогу з метою прискорення та підвищення ефективності соціально-економічного розвитку України, забезпечення надійного захисту прав та інтересів людей праці. Він підкреслив, що профспілки, як і виробничників турбують такі актуальні проблеми, як захист з боку держави інтересів вітчизняного виробництва, величезна заборгованість по виплаті заробітної плати, необхідність здійснювати громадський контроль над вирішенням важливих соціально-економічних питань, у тому числі шляхом більш активного залучення представників профспілок в наглядові ради підприємств.

Гендиректор корпорації «Українська авіабудівна компанія» Андрій Чабанов: «Поява Мінстратегпрому дозволило завершити розробку Концепції програми розвитку авіапромисловості до 2030 року»

Корпорація «Українська авіабудівна компанія» (корпорація «УАК») вітає схвалення Кабміном Концепції програми розвитку авіапромисловості до 2030 року (далі — Концепція). Про це повідомив «Аероко-смічному порталу» генеральний директор корпорації «УАК» **Андрій Чабанов**.

«Поява нового міністерства — Мінстратегпром, яке формує промислово-політичну країни і є держзамовником Державної цільової науково-технічної програми розвитку авіаційної промисловості на 2021–2030 роки, дозволило після двох років повнір'янь Концепції по чиновницьким кабінетам, нарешті завершити її розробку», — сказав він.

Андрій Чабанов зазначив, що за Концепцією реалізація, згідно до 2030 року авіапродукції на суму до 350 млрд. грн. дасть змогу спрямувати до бюджетів усіх рівнів близько 100–120 млрд. грн. і забезпечити підвищення зарплати зайнятих у галузі у 1,6 раз. Реалізація Програми, зокрема, сприятиме зростанню обсягів експорту авіатехніки і послуг

у 2021–2030 роках до 150–200 млрд. грн. Крім того, Програма дозволить зберегти в авіапромисловості не менш як 50 000 та створити не менше як 6 000 робочих місць. «Раціональне використання існуючого авіаційного потенціалу дозволить державі підвищити конкурентоспроможність економіки та рівень життя населення», — підкреслив він.

Гендиректор корпорації УАК нагадав, що Україна з моменту незалежності мала всього дві десятирічні програми розвитку авіапромисловості. Перша з них була розрахована на 1992–2001 роки, друга — на 2001–2010 роки. Обсяг їхнього держфінансування не перевищував 17%. «Після 2010 року маємо десятирічку державної бездіяльності по відношенню до вітчизняної авіагалузі. У 2014 році ліквідували Мінпромполітики — регуляторний орган, який здійснював державну промислово-політичну і почали безплідне реформування в сфері авіабудування», — підкреслив А. Чабанов.

Він констатував, що з 2015 року майже половина з 40 аві-

абудівних підприємств України перебувають в управлінні державного концерну «Укроборонпром» (УОП). «Це структура, створена Віктором Януковичем для контролю за фінансовими потоками компаній, а не збільшення обсягів виробництва. Тому останні п'ять років стали роками літакобудівної аморфності. «Укроборонпром» не піклувався про держзамовлення та контракти, проте величезні кошти оборонних підприємств витрачав на аудити і виплати топ-менеджерам», — підкреслив А. Чабанов. За його словами, в чехарді призначень ДК «Укроборонпром» керівників державних літакобудівних підприємств переважали непрофесіонали, до стратегічних підприємств допускалися іноземці. «Це призвело до повної зупинки виробництва повітряних суден і спотворення моделі управління промисловим комплексом, що є прямою загрозою для безпеки держави», — вважає він.

Гендиректор корпорації «УАК» заявив, що підтримує вимогу асоціації «Укрвіапром», Об'єд-

нання організацій роботодавців авіаційної промисловості України та Профспілки авіабудівників України (ПАУ) щодо невідкладного скасування рішення «Укроборонпрому» щодо створення наглядової ради ДП «Антонов» як такої, що немає законних підстав та передачі підприємств авіабудування зі сфери управління «Укроборонпрому» до сфери управління Мінстратегпрому.

Корпорація «Українська авіабудівна компанія» створена в 2016 році як добровільне господарське об'єднання підприємств авіапромисловості. Метою її створення, зокрема, є вжиття заходів по збереженню робочих місць в авіагалузі і повернення Україні статусу авіако-смічної держави. До складу УАК входять дев'ять компаній: державне підприємство (ДП) «Антонов», ДП «Івченко-Прогрес», публічне АО «Український науководослідний інститут авіаційної технології» (ПАТ УкрНДІАТ), ДП «Завод 410 ЦА», ДП «Новатор», ДП «Харківський машинобудівний завод «ФЕД», ДП «Харківське

агрегатне конструкторське бюро», ПАТ «Завод Маяк», приватне акціонерне товариство (ПРАТ) «ФЕД».

9 листопада 2020 року Асоціація «Укрвіапром», Об'єднання організацій роботодавців авіаційної промисловості України та ПАУ звернулися з листом до Президента України Володимира Зеленського, Секретаря РНБО Олександра Данилова і прем'єр-міністра України Дмитра Шмигала з вимогою невідкладного скасування рішення ДП «Укроборонпром» щодо створення наглядової ради ДП «Антонов» як такої, що немає законних підстав та передачі підприємств авіабудування зі сфери управління «Укроборонпрому» до сфери управління Мінстратегпрому. Автори листа зазначають, що відсутність послідовної та системної державної політики та уваги з боку держорганів може призвести до критичного послаблення стратегічних секторів економіки, неконтрольованої приватизації та відчуження активів державних підприємств.

КБ «ЛУЧ» представило ударний безпілотник власної розробки

Конструкторське бюро «ЛУЧ» 6 листопада, представило ударний безпілотний літальний апарат «Сокіл-300» власної розробки.

Про це повідомляє Національний Промисловий Портал.

Презентація повнорозмірного макета БПЛА для журналістів та військових оглядачів пройшла на території ДП «Жулянський машинобудівний завод «ВІЗАР» у місті Вишневе Київської області.

«Сокіл-300» — ударний безпілотник, що розроблений КБ «ЛУЧ» на основі напрацювань по береговому комплексу крилатих ракет 360МЦ «Нептун» та проєктів модернізації авіаційної техніки. Так, завдяки відпрацюванню нових технологій та нововведень, безпілотний комплекс отримує оптикоелектронну станцію наведення та системи підвіски озброєння, що вже розроблені та виготовляються для гелікоптерів різних модифікацій, також різні системи контролю польоту, інерційна система, система живлення двигуна та інші агрегати, що вже відпрацьовані, як зазначалося

вище, на крилатій ракеті Р-360 ракетного комплексу РК-360 МЦ «Нептун».

Корисне навантаження літального апарату має сягати 250 кілограмів. У склад озброєння «Сокола-300» мають увійти чотири ракети різних модифікацій, для ураження різних типів цілей. Вага кожної ракети орієнтовно сягатиме 50 кілограмів.

За попередніми оцінками керівника «ДККБ «ЛУЧ», подібна бойова машина зможе триматися у повітрі близько доби. Найпевніше, ударний вітчизняний БПЛА буде використовувати поршне-вий чи турбогвинтовий двигун, ймовірно вітчизняного виробництва.

Безпілотний літальний апарат «Сокіл-300» може використовуватися як ударний дрон, так і корегувальник артилерійського вогню, авіарозвідник, БПЛА-цілевказівник для високоточних ракет та боєприпасів. У випадку необхідного фінансування та зацікавленості зі сторони держави, ударний дрон від КБ «ЛУЧ» може бути готовий до льотних випробувань менше ніж на 9 місяців.

Звернення щодо ДП «АНТОНОВ»

09 листопада 2020 року

Президенту України
Зеленському В. О.
Секретарю Ради національної
безпеки і оборони України
Данилову О. М.
Прем'єр-міністрові України
Шмигалю Д. А.

Асоціація «Укрвіапром», Об'єднання організацій роботодавців авіаційної промисловості України та Профспілка авіабудівників України висловлюють свою занепокоєність стосовно ситуації, що складається на державному підприємстві «Антонов».

04 листопада 2020 року відбулася чергова зміна керівництва на підприємстві. Крім того, державним концерном «Укроборонпром» (далі — Концерн) нині вживаються термінові заходи щодо зміни форми управління та створення наглядової ради цього підприємства.

Відповідно до Закону України «Про управління об'єктами державної власності» особливості утворення та організації діяльності наглядових рад підприємств оборонно-промислового комплексу (далі — ОПК) визначаються Законом України «Про особливості управління об'єктами державної власності в оборонно-промисловому комплексі», який у даному випадку є спеціальним законом. Проте, **вказаний спеціальний закон взагалі не містить жодної норми стосовно наглядових рад державних унітарних підприємств ОПК**, які є учасниками Концерну.

Таким чином, **законодавчих підстав для вжиття Концерном заходів щодо створення наглядової ради ДП «Антонов» не має. Відсутні також підстави**

і для зміни статуту підприємства в цій частині. Проте, наказом Концерну від 04 листопада 2020 року № 446 з посиланням на закон України «Про особливості управління об'єктами державної власності в оборонно-промисловому комплексі», без деталізації його норм, створено на ДП «Антонов» наглядову раду, затверджено положення про неї, а також внесено і затверджено зміни до статуту підприємства.

Викликає здивування, що **Концерн після стількох років бездіяльності** (ДП «Антонов» перебуває в сфері його управління з 2015 року) і вже після створення Урядом нового міністерства — Міністерства з питань стратегічних галузей промисловості України, **яке має опікуватися, зокрема й питаннями управління об'єктами державної власності в стратегічних галузях промисловості, вживає ці безпідставні та необгрунтовані дії.**

В результаті таких невиправданих рішень Концерну **створюються штучні ризики у виконанні повноважень Мінстратегпрому** в частині реалізації державної промислової політики в сферах розвитку стратегічних галузей промисловості, зокрема, управління у цій сфері. Саме міністерство, як головний орган у цій галузі, має приймати рішення про доцільність утворення наглядових рад на підприємствах ОПК і лише після належного нормативно-правового обгрунтування цього питання.

ДП «Антонов», яке є флагманом українського літакобудування і колектив якого налічує майже 10 тисяч осіб, продовжує функціонувати лише завдяки збереженому науково-

технічному, виробничому та інноваційному потенціалу. Ми всіляко підтримуємо необхідність реформування ОПК, доцільність встановлення чітких цілей діяльності підприємств стратегічних галузей промисловості, необхідність підвищення рівня менеджменту та ефективності управління державними унітарними підприємствами, але **якщо це не створює невиправданого ризику для державної безпеки, державних інтересів у стратегічній галузі промисловості. Відсутність послідовної та системної державної політики та уваги з боку держави (державних органів) може призвести до критичного послаблення стратегічних секторів економіки, неконтрольованої приватизації та відчуження активів державних підприємств.**

З огляду на зазначене, ми вимагаємо **взяти під посилені контроль ситуацію стосовно органів управління державного унітарного підприємства «Антонов».** Потрібно невідкладно скасувати рішення Концерну щодо створення наглядової ради ДП «Антонов» **як таке, що немає законних підстав та вжити заходів щодо передачі ДП «Антонов» та інших підприємств авіабудування із сфери управління Концерну до сфери управління Мінстратегпрому.**

З повагою
Президент Асоціації «Укрвіапром»
Віктор Попов
Голова Об'єднання організацій роботодавців авіаційної промисловості України
Віктор Салюта
Голова Профспілки авіабудівників України
Ярема Жугавич

Ракета РК-10 від ДП «ДержККБ «Луч» стане уніфікованою для нового українського ЗРК, вертольотів і кораблів

Уніфікація дозволить зменшити вартість нового озброєння і скоротити терміни серійного виготовлення.

ДП «ДержККБ «Луч» веде розробку зенітно-ракетного комплексу (ЗРК) ближньої дії, а також повітряного та корабельного комплексу, які будуть озброєні ракетами РК-10 та оснащені оптико-прицільною станцією наведення (ОПСН).

Це поєднання дозволить створити комплекси, які будуть здатні знищувати цілі на відстані до 10 км. Саме таку заявлену дальність польоту має ракета РК-10, яка наводиться за допомогою лазерного каналу керування. Водночас дальність виявлення

цілей за допомогою ОПСН, який оснащений оптичним, тепловізійним та лазерним каналами, становить 12 км.

Для повітряного та морського комплексу планується вико-

ристання РК-10 в тому вигляді, в якому її було продемонстровано на виставці «Зброя та Безпека» у 2019 році.

Цей варіант передбачає оснащення ракети тандемною куму-

лятивною бойовою частиною. Калібр РК-10 у цьому варіанті становить 152-мм, довжина 2,1 метр, а вага разом із контейнером — 62 кг.

Водночас для ЗРК ближньої дії розробляється спеціальна версія РК-10 в якій використано напрацювання з інших проектів ДП «ДержККБ «Луч». Зокрема, у головній частині, судячи з усього, будуть розміщені імпульсні двигуни, як у ракеті «Вільха», що забезпечить підвищену маневреність під час польоту.

Дальність знищення цілей ЗРК з цією версією РК-10 становить до 10 км по дальності та до 3,5 км по висоті. Максималь-

на швидкість ракети становить до 550 м/с (близько 2000 км/год), а маса бойової осколково-фугасної частини з неконтактним підривачем — 8,2 кг. Засіб керування ракети залишається без змін — лазерний канал наведення.

За дальністю пуску нова розробка ДП «ДержККБ «Луч» удвічі перевищує можливості аналогічного за призначенням ЗРК «Стріла-10», який стоїть на озброєнні Збройних Сил України. Крім того, швидкість ракети більша у 1,5 рази, а вага бойової частини майже втричі.

За матеріалами <https://defence-ua.com/>

Відбулося 50-е засідання Центрального комітету Міжнародної Євроазіатської Федерації Металістів

16 листопада 2020 року відбулося чергове, 50-е засідання Центрального комітету Міжнародної Євроазіатської Федерації Металістів (МЄФМ). Перед учасниками виступили Президент МЄФМ — Певрул Кавлак, заступники Президента, Генеральний Секретар — Юсуф Зія Одабаш, заступники Генерального Секретаря, серед яких Туражан Раупов.

На засіданні були присутні та виступили члени ЦК МЄФМ, серед яких представники України: Ярема Жугасвич — Голова Профспілки авіабудівників України, Анатолій Кубраченко — голова Профспілки машинобудівників та приладобудівників Украї-

ни, Олександр Рябко — голова Профспілки металургів і гірників України та Валерій Гавриленко — перший заступник голови Профспілки металургів і гірників України.

Під час засідання були розглянуті питання щодо діяльності профспілок в умовах пандемії COVID-19; заслухана інформація щодо соціально-економічної ситуації в країнах та членських організаціях МЄФМ; щодо програми навчальних семінарів МЄФМ в 2021 році тощо.

У зв'язку з карантинними заходами, запровадженими у світі, засідання проходило в режимі відеоконференції, з використанням платформи ZOOM.

Немає в світі авіаційної держави, яка б не підтримувала своїх виробників авіаційної техніки

На засіданні урядового комітету, який очолює віцепрем'єр-голова Мінстратегпрома Олег Уруський, 13 листопада прийнято рішення про внесення на розгляд уряду проекту постанови Кабміну щодо передачі до Мінстратегпрому шести авіабудівних держпідприємств, які нині входять до держконцерну «Укроборонпром». Це Харківське державне авіаційне підприємство, завод № 410 ЦА, Запорізьке машинобудівне конструкторське бюро «Прогрес» ім. Івченка, Харківський машинобудівний завод «ФЕД», Харківське агрегатне конструкторське бюро і ДП «Антонов».

Авіаційну спільноту збурила чергова зміна керівника на провідному підприємстві авіапромисловості — ДП «Антонов», що відбулася в перших числах листопада. «Антонов» вже п'ять років підпорядковується «Укроборонпрому». За цей період замовникам не поставлено жодного літака, натомість у найвище крісло легендарного підприємства сідає вже сьомий керівник! Конвеєр керівників замість конвеєра літаків!

Показово, що одночасно концерн видає наказ про зміну статуту підприємства, який передбачає введення призначеної ним наглядової ради.

Генеральний конструктор Олег Костянтинович Антонов керував підприємством 38 років, Петро Васильович Балабуєв — 20, Дмитро Семенович Кива — 10. За той період в Києві побудовано більше 15 тисяч антоновських (і не лише) літаків. «Укроборонпром», почавши управляти авіапромисловістю з червня 2015 року, змінив шістьох (!) керівників. В середньому виходить по 10 місяців

на одного, хоча насправді кожен з них перебував на посаді менше попередника, а останній керівник протримався лише 4 місяці.

Виникає запитання: що це, як не кричуща нездатність концерну до прийняття кадрових рішень? Чи українська земля збідніла на розумних, компетентних і порядних людей, здатних керувати промисловими підприємствами? І чому раз по раз призначення завершувалися або примусовим звільненням, або за власним бажанням?

Та це не одна претензія до «Укроборонпрому». Найважливі-

ше — втрачені високопрофесійні кадри та призупинені розробка і виробництво серійної авіаційної техніки. Час, що минув, більш ніж переконливо довів: господарська структура, основною метою якої є максимізація прибутку, априорі не здатна ефективно виконувати функції управління такою стратегічною галуззю, як авіабудування. Тому всі, хто здатен адекватно сприймати ситуацію, б'ють на сполох. Треба негайно і рішуче зупинити курс на знищення легендарного підприємства, вивести «Антонов» та інші підприємства авіапромисловості

із «Укроборонпрому» і відновити державну вертикаль управління галуззю.

В цьому сенсі авіабудівники всіма силами підтримують віцепрем'єр-міністра — міністра з питань стратегічних галузей промисловості щодо намірів взяти авіапідприємства в управління створеного наприкінці липня поточного року Мінстратегпрому і покладають на міністерство велику надію. Вже цілком зрозуміло, що в 2011 році Уряд припустився величезної помилки, коли ліквідував Міністерство промислової політики, а згодом передав авіабудівні підприємства під управління «Укроборонпрому». Концерну не вдалося замінити міністерство і забезпечити нормальні умови функціонування галузі, а от створити неабиякий хаос і повну невизначеність він зміг. В таких умовах тільки закладена в минулому висока стійкість трудових колективів не дозволила остаточно розтоптати авіабудівну галузь.

Концепцію затверджено! Наступною має стати Програма розвитку галузі!

Закінчення. Початок на стор. 1

Але саме обговорення і погодження з різними ЦОВВ проєктів Стратегії і Концепції дозволяє авторам краще підготувати необхідне обґрунтування і виступити на затвердження власне Програму.

Концепція містить очікувані результати виконання Програми щодо створення і виробництва різних літальних апаратів, загальних обсягів їх реалізації, передбачає створення нових конкурентоздатних авіаційних технологій, матеріалів, виробничих процесів та обладнання, які використовуватимуться у виробництві. Концепція орієнтує на збереження 50 000 і створення не менше як 6000 робочих місць із забезпеченням зростання заробітної плати працівників галузі.

Концепція також орієнтує і на необхідні обсяги фінансування з різних джерел. В ході схвалення Урядом Концепції Прем'єр-міністром був озвучений орієнтовний обсяг щорічного фінансування з державного бюджету в розмірі 2 млрд. грн.

Не можу констатувати якісь слабкі сторони Концепції — про них можна говорити тільки після затвердження Програми і її показників.

Але деякі свої емоції висловлюю. Я один з тих, хто наполягав на необхідності подібної програми ще в 2008 році. **З 2011 року програми в галузі не було, а тому значимість, пріоритетність, державна підтримка авіабудування в Україні фактично були тільки в словах колишніх можновладців.**

Авіабудування, завдяки керівникам підприємств і Проф-

спілці, — сьогодні це працююча і найбільш збережена галузь в машинобудівному і оборонно-промисловому комплексах України! І це — без програми!

Озвучений обсяг фінансування галузі — це менше ніжньої планки світової практики по авіабудуванню. Але і його ще не було в Україні...

По очікуваним обсягам реалізації Програма не тільки не амбітна, а і відстає від необхідного і можливого для забезпечення конкурентоздатності галузі. Але це питання не до авіабудівників, а до тих, хто відповідає за розвиток економіки країни в цілому. Крім того, при наявності Програми показники галузі можна буде скоригувати в більшу сторону уже через декілька років.

— Держзамовником Державної цільової науково-технічної

програми розвитку авіаційної промисловості на 2021–2030 роки є Мінстратегпром, який має через три місяці розробити і подати до Кабміну проєкт даної Програми. Які шанси на затвердження Програми?

Користуючись можливістю, хочу позитивно відмітити те, що Уряд Прем'єр-міністра пана Дениса Шмигала створив Мінстратегпром і запровадив нову посаду Віце-Прем'єр-міністра України — Міністра з питань стратегічних галузей промисловості. Питання створення, точніше, буквально повернення такого міністерства було уже багато років поспіль вимогою організацій роботодавців і профспілок. Також це, до речі, було одним з основних пропозицій першого етапу нашого Першого Всеукраїнського з'їзду авіабудівників. У заходах другого ета-

пу з'їзду уже прийняли участь і Прем'єр-міністр, і новопризначений Віце-Прем'єр-міністр України — Міністр Олег Уруський.

Власне поява Мінстратегпрому, на думку фахівців галузі, дозволила завершити розробку Концепції. Колишній відповідальний за розробку Програми — Мінекономрозвитку повинно було внести її на затвердження ще в 2018 році.

Шанси затвердження Програми — великі, але шлях до цього в українських реаліях — тернистий...

Скажу більше: крайній проєкт Програми — є! Треба Мінстратегпрому його терміново розсилати на погодження, і затвердити Програму якнайшвидше, в цьому році, щоб ввійти в програму Уряду і держбюджет уже на 2021 рік.

Немає в світі авіаційної держави, яка б не підтримувала своїх виробників авіаційної техніки

Закінчення. Початок на стор. 3

Ніхто не хоче більше лише рефлексувати, безнадійно чекаючи, коли настануть ще гірші часи. Й тому дедалі гучніше звучать голоси спеціалістів і в пресі, і в зверненнях до верхівки влади з беззаперечною аксіомою: промисловість — це двигун економічного зростання країни. А авіаційна промисловість — передовий загін, квінтесенція фундаментальної науки, нових технологій, локомотив науково-технічного прогресу, високої творчості і справжньої романтики.

На нове міністерство чекає справді важка робота, адже надто затяжною була рецесія. Насамперед, це формування довгострокової державної політики у сфері авіаційної промисловості. Для зміцнення і ефективного вико-

ристання авіаційного потенціалу країни доведеться застосовувати дієві методи планування і реалізації заходів державного регулювання, в тому числі по виключенню критичної залежності в галузі від зарубіжних країн.

Авіапромисловість очікує на державне фінансування фундаментальних і пошукових досліджень для створення науково-технічного доробку та розробки промислових критичних технологій, на розвиток механізму координації державних цільових програм і вдосконалення процедури державного замовлення на науково-технічну продукцію. Крім того, вкрай необхідне стимулювання попиту на вітчизняну авіаційну техніку, забезпечення державної підтримки експорту продукції і послуг, максимальне збереження існуючих і створення

нових захисних заходів митно-тарифного і нетарифного регулювання.

Підкреслимо, що немає в світі авіаційної держави, яка б не підтримувала всіма доступними способами своїх виробників авіатехніки. Як приклад, ще з 2004 року тривають суперечки між ЄС і США про субсидування авіаційних виробників. Брюссель звинуватив Вашингтон в надмірній допомозі компанії Boeing, а Сполучені Штати скаржилися в СОТ на субсидії європейському концерну Airbus з боку Великобританії, Німеччини, Іспанії та Франції. В результаті у жовтні цього року СОТ дозволила ЄС вжити контрзаходів і збільшити мито на імпорт з США на суму до \$4 млрд. на рік. У минулому році організація надала аналогічний дозвіл США в справі про державну підтрим-

ку Airbus, після чого Вашингтон обклам митом європейські товари обсягом \$7,5 млрд. на рік. Отакі серйозні битви відбуваються між країнами за власні авіабудівні галузі промисловості.

Безумовно, міністерству також доведеться опікуватися вдосконаленням законодавчої і нормативно-правової бази, особливо щодо регулювання розміщення завдань і виконання науково-дослідних і дослідно-конструкторських робіт за державним оборонним замовленням та за багатьма другими темами.

Розробка адекватної і дієвої політики в галузі авіабудування, планування і реалізація заходів держрегулювання, розробка і погодження скоординованих заходів державної підтримки підприємств (фінансової, дипломатичної, соціальної, наукової),

розробка, прийняття та контроль за реалізацією державної цільової програми авіабудування, стимулювання попиту на вітчизняну авіатехніку, формування держзамовлень, нова кадрова політика, нові стосунки з профспілками та ЗМІ — ось далеко не повний перелік завдань, що стоять зараз новим міністерством.

Це колосальна робота. Але її виконати необхідно, якщо ставимо на меті врятувати наші заводи, КБ та інститути. Тисячі кваліфікованих спеціалістів, що у свій час створили відому всьому світові авіаційну техніку, чекають на повернення можливості знову реалізовувати свої здібності. Вони не підведуть. Іншого шляху немає, адже ставки занадто високі — розвинута індустріальна країна та доля наших дітей й онуків.

Черговий наступ на трудові права від Мінекономіки

Чули байку про віник та соломинку?

Так от. Мінекономіки не вгамується та вчергове пропонує перетворити найманих працівників на соломинки, яких вмовити на ті чи інші умови праці, або і зовсім позбутися, набагато легше.

Так, до Спільного представницького органу профспілок від Мінекономіки надійшов на погодження черговий проєкт закону, покликаний лібералізувати трудові відносини українців (читай — спростити життя роботодавцям). Як зазначається в пояснювальній записці до проєкту, він розроблений на виконання Державної програми стимулювання економіки для подолання наслідків, спричинених обмежу-

вальними заходами по запобіганню COVID-19.

Що ж пропонують?

1. Виключити необхідність ведення правил внутрішнього трудового розпорядку підприємства та графіків змінності. Їх ведення залишать на розсуд роботодавця. При цьому час початку і закінчення щоденної роботи (зміни), час та тривалість обідньої перерви буде встановлюватися за згодою роботодавця та працівника у трудовому договорі, укладеному у письмовій формі.

2. Умови та порядок залучення до надурочних робіт також можуть визначатися у трудовому договорі. Правда залучати до них працівників зможуть після ін-

формування профспілкової організації (сьогодні закон зобов'язує отримати дозвіл профкому).

3. Хочуть скасовувати обов'язковість ведення графіків відпусток. Їх ведення, залишається на розсуд роботодавця. Конкретний період своєї відпустки працівник узгоджуватиме з роботодавцем.

4. Пропонують скасувати заборону на роботу у вихідні дні. Залучати працівників до виконання роботи у вихідні дні будуть у виняткових випадках визначених у трудовому договорі.

5. Ліквідують захисну функцію профспілкових організацій. Пропонують дозволити звільняти членів профспілки без згоди на те профкому.

6. Розширюють сферу застосу-

вання строкових трудових договорів. Окремо закріплюють можливість передбачати в договорах додаткові підстави звільнення (окрім тих, що передбачені в законодавстві).

7. Пропонують завчасно повідомляти працівників про зміни умов праці лише, якщо такі зміни у бік погіршення. Але ж, наприклад, перехід з триденного робочого тижня на п'ятиденний для одного працівника — це покращення, а для іншого (одинок мама) — погіршення.

Як ми бачимо, закріплення основних умов трудових відносин Мінекономіки пропонує перекласти в площину письмових трудових договорів, при цьому не визначаючи жодних законодавчих гарантій.

Так як письмові трудові договори будуть укладатись роботодавцем окремо з кожним працівником, умови роботи визначатимуться індивідуально з кожним. Захисну та представницьку функції профспілок ціленаправлено намагаються ліквідувати. Як наслідок, зникатиме поняття «трудова колектив». Працівники перетворюватимуться на соломинки.

Ми означили лише кілька загроз, які несуть реформатори трудового законодавства. Їх спроба протягнути рабський Трудовий кодекс вже зазнавала краху. Тож тепер вони намагаються точково, але не менш нахабно змінювати КЗпП.

Каріна ПЛАХОВА, зав. відділу правової роботи ВА ЦК ПАУ

Газета «Авіабудівник України». Редакція може публікувати матеріали, не поділяючи точки зору автора. Відповідальність за достовірність інформації несуть автори. У разі передруку матеріалів посилання на газету «Авіабудівник України» обов'язкове. Відповіді на питання з листів до редакції ведеться тільки на сторінках газети. Матеріали не рецензуються і не повертаються. Газета видається з серпня 2006 року. Засновник і видавець: Профспілка авіабудівників України. Головний редактор: Олександр Палій. Верстка: Олександр Павленко. Відповідальний за випуск: Олександр Палій. Поштова адреса редакції: 01001, м. Київ, Майдан Незалежності, 2, офіс 809. Тел.: (044) 205-74-29, факс: (044) 205-74-26. Видруковано в ТОВ «Мега-Поліграф» м. Київ, вул. Марка Вовчка, 12/14. Виходить двічі на місяць. Наклад: 2 500 примірників. Реєстраційне свідоцтво: КВ 11645-516Р від 15.08.2006р. Підписано до друку 20.11.2020 р. Замовлення № 23.

www.ukrprofavia.org.ua

aviabudivnyk2@gmail.com

facebook.com/ukrprofavia1991

t.me/ukrprofavia

twitter.com/ukrprofavia